

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. In pactionibus initis inter sanctum Ludovicum Regem & Petrum Ducem
Britanniæ jus Regaliæ huic Duci conservatum est in episcopatibus illius
provinciæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Qui Barones Regalibus illis utuntur & fruuntur, sedibus ipsarum Ecclesiarum valetibus, jure suo scudali & regio, à quo jus suum movet; & ideo jus regale vocatur. Quo jure dicti Barones utuntur nominibus suis & nomine regio, & usi sunt tanto tempore de ejus initio memoria non existit.

Ceterū in his articulis enumerantur Barones ecclesiastici qui Regalia Ecclesiarum in feudum tenent à Rege. Adducitur exemplum Ecclesiarum Lugdunensis & Augustodunensis ad quas vicissim pertinet usus fructus Regalium, quando sedes earum vacant. Episcopos verò illarum Ecclesiarum in feudum tenere à Rege mutuum hunc Regalium usumfructum.

V. Quoad Barones verò seculares; legimus in pactionibus initis anno M C C X X I. inter sanctum Ludovicum Regem & Petrum Ducem Britanniae, jus Regaliae ei Duci conservatum fuisse in episcopatibus illius provinciæ. *Ius Regaliae, quod in suis Ecclesiis cathedralibus habere dicitur.* Ius tamen illud coercitum erat ad usumfructum redditum temporalium, excluso prorsus jure conferendi Beneficia; ut patet ex constitutione Caroli sexti eam in rem edita.

VII. Nam de Rege Navarræ, qui Comes quoque Campanæ erat, legimus in arresto Parlamenti Parisiensis lato anno M C C L X X I X. cum, vacante sede episcopali Trecensi, Regaliae jure usum fuisse. Anno dein M C C L X X V I. Regalia duarum villarum ad Episcopum Lemovicensem pertinientium adjudicata fuit Vicecomiti Combornensi, sede episcopali vacante; repulsosque eodem arresto constat ministros regios, qui harum villarum fructus occupaverant. Quare fallitur Chopinus, dum ait Regaliae Lemovicensis fructus eodem Senatus Parisiensis decreto depositos esse sequestrò, pendente litigio, penes Vicecomitem Combornensem; cùm constet eos illi adjudicatos fuisse, sed in iis tantum duobus locis. Regi namque conservatus est ususfructus quorundam aliorum fructuum.

A D D I T I O

STEPHANI BALUZII.

TOT argumentis probavit illustrissimus Archipiscopus Comites quoque & Duces jure investituarum, atque adeo Regalium, usos fuisse in Gallia, ut inutilis futura videatur omnis opera qua in hoc ponetur. Sed tamen prætermitti non debet insignis locus Arnulfi Episcopi Lexoviensis: qui in epistola ad Lucium Papam, edita in tomo secundo Spicilegii, docet Comitem Andegavensem per bien-

nium & amplius occupasse bona episcopalia Ecclesia Lexoviensis, eo prætextu, quod Arnulphus electus ac consecratus fuisse absque designatione Comitis: *Bona omnia episcopalia redimerat de manu Comitis Andegavensem angebar, que ipse mihi per duos annos & tres menses abstulerat, quia electus canonice sine ipsis designatione fueram consecratus.* Et divus Bernardus Abbas Claretianensis ad Innocentium secundum Papam scribens pro Arnulpho Lexoviensi Episcopo electo, acriter exigit Comitem Andegavensem, quem oppressorem pacis & libertatis Ecclesia vocat, ob hoc quod Arnulphum in ovile ingredi non pateretur per viam rectam. Extat autem ea Bernardi epistola in tomo tertio Spicilegij pag. 167.

Quoniam verò illustrissimus Archiepiscopus unicum exemplum attulit quadam investituras monasteriorum, Rotroci nimirum Comitis, haud inconveniens reor si ostendero Comites quoque Andegavensem, quorum præfici illis temporibus magna dignitas erat, eodem jure usos esse in monasterio sancti Albini Andegavenensis; cui interdum delegabat Abbatess propria auctoritate, interdum vero electis donum temporalium tribuebant ante consecrationem. Patet illud ex aliquot veteribus actis quæ extant in Chartulacio ejusdem monasterij, quæ hec edere videntur.

*Novimus qua præcepta &c. Quamobrem ego in Dei nomine Gozfredus Comes **** vel etiam nobilium personarum fidelium nostrorum, pro remedio videlicet animæ nostre, patrisque, nece simul & matris, seu etiam pro reliquorum parentum nostrorum requie, delegamus Abbatem in monasterio sancti Albini nomine Gonterium, salva voluntate monachorum ibidem degentem: eisque licentiam concedimus ut post ejus obitum quemcumque voluerint Abbatem eligendi habeant potestatem &c.*

Omnibus in domo quibus est Christus vivere & mori lucrum &c. Notum esse volumus quod anno D C C C L X X X V I I I. incarnationis dominica recedens a loco sancti Albini Abbas Gunterius, quem profidilitate Dei & sua anima remedio nobilissimus inter suos Gozfredus Comes eidem loco prefecerat, & Romanum, vel, quod maius est, matrem ciuitatum Hierusalem expetens gratia orationis, successorem sibi præsago spiritu providerit, cui animarum simul & corporum curam committeret, Raimulum vita & morum probitatem decorum, quem ipse in Christi nomine nutriterat, cum consensu tamen fratrum prefati loci & elegantissimi juvenis filij prædicti Comitis, qui in loco patris feliciter successit, nomine Falconis &c.

Cerum est omnibus qui fundamenta catholicae præritatis noverunt &c. Quare nos fratres pauci in conobio sancti Albini Andegavensis Episcopi Deo pro posse famulantes, quia vinculum pacis & signaculum Christiana disciplina dilectionem per unitatem cordis vel animæ possidere cupimus, elegimus fratrem quendam, morum probitate ornatum, nomine Thidericum, quem nobis vice Christi patrem præesse volumus, & in diffinitione ejus sententiæ nostrarum diversitatem uniri; ne diversa sentientes, à Christi doctrina inveniamur extranei. Facta est autem ista eleccióne consilio atque auctoritate Domini Alberti Abbatis Majoris monasterij, qui hoc in concuento monachorum ritu celebri peracto obtulit etiam fratrem predictum Gaufrido præclarissimo Comiti, sub ejus dictione locus ipse consitus, à quo etiam donum re-

sum